

положението на тези дългове на 31 декември къмъ Б. Н. Б., начиная отъ 1879 г. читателятъ ще намъри въ приложение VI, стр. 60* — 77*)²⁾. Колкото се касае до величината на същите заеми изразени въ срѣдни числа отъ седмичните баланси, то тѣхъ даваме за периода отъ 1886 до 1908 въ следната таблица.

Заеми на общини, окрѣжия и др. учрѣждения

(Срѣдни числа отъ седмичните баланси въ хиляди лева)

1886	1 642 ₄	1897	12 673 ₀	1908	? *
7	1 060 ₃	8	13 997 ₉	5-лѣтия	
8	1 052 ₆	9	14 436 ₇	1886/1890	2 319 ₂
9	2 692 ₅	1900	14 693 ₅	1891/1895	8 558 ₄
1890	4 942 ₈	1	14 730 ₉	1896/1900	13 660 ₂
1	6 317 ₉	2	15 844 ₈	1901/1905	16 692 ₄
2	6 169 ₆	3	16 781 ₁	10-лѣтия	
3	7 665 ₅	4	17 439 ₄	1886/1895	5 568 ₂
4	10 495 ₅	5	18 667 ₇	1896/1905	15 182 ₆
5	11 821 ₇	6	13 023 ₈	20-лѣтие	
6	12 504 ₅	7	8 007 ₈	1886/1905	10 597 ₃

Както се види отъ тези числа, максимумът на този родъ заемъ пада на 1905 г. (18.667₇ хил. лв.). Голѣмото падане на тези заеми прѣзъ 1906 и 1907 г. се дължи на това, че най-голѣмитъ общини, като Софийската, Варненската и Пловдивската погасиха дълговете си къмъ Б. Н. Б. изъ заеми сключени въ чужбина (София и Варна) или срѣщу емисия на облигации (Пловдивъ). Къмъ дължимите суми, дадени както въ приложение, така и въ горната таблица, се съдѣржа не само капиталниятъ дългъ на общините, нъ и лихвите, както и различните глоби, налагани на неизправни общини. А глобите, както видѣхме (заб. 20 на стр. 96), не сѫ били отъ лекитѣ. Т-нъ Тома Василевъ въ цитираната подъ линия на стр. 98 брошура привежда фактътъ, че Пловдивското кметство е дължало прѣзъ 1897 г. на банката, покрай капиталниятъ си дългъ, глоби въ размѣръ на около 250 хил. лева.

4. Заеми на държавата и други пласирания.

Слѣдъ като разгледахме въ прѣдидущите два параграфа краткосрочните и дългосрочни пласирания на банката, намъ остава да дадемъ останалите пласирания на сѫщата и да обобщимъ свѣдѣніята за общата маса отъ активи на Б. Н. Банка: тукъ ние имаме прѣдъ видъ а) авансите на държавата, б) пласиранията въ български държавни фондове, в) ангажираните суми въ движими и недвижими имоти и г) сумите, съ които Б. Н. Банка е разполагала по текуща лихвена смѣтка въ чуждестранни банки („страни кореспонденти“).

Бълг. Н. Банка улеснява държавата финансично, а) като сконтира бонощетъ, съ които послѣдната заплаща на своите вжтрѣшни кредитори (прѣдприемачи) при недостатъчностъ на срѣдства, б) въ непосрѣдствени аванси по

²⁾ Условията, при които сѫ се отпушали отъ Б. Н. Б. заемите на общински управление въ първите нѣколко години отъ основанието на банката, а именно между годините 1881—1884, сѫ били различни: заемите на Софийското общ управление сѫ се давали при 3 % лихва, на Пловдивското, Самоковското и Берковското при 6 %, на Шуменското при 7 %, на Русенското, Варненското, Силистренското, Плевенското и Горнѣ-Орѣховското при 8 %.

³⁾ Въ седмичните баланси прѣзъ 1908 г. заемите на окрѣжия и общини сѫ записвани въ едно перо съ заемите срѣчу ипотека и съ онѣзи на земл. банки. На 31 декември сумата на заемите на окрѣжия и общини е била — на 10.180₉ х. лв.